

ANTISZEMITA
GYŰLÖLET-BŰNCSELEKMÉNYEK ÉS
INCIDENSEK

*Havi összefoglaló
2015. április*

BRÜSSZEL INTÉZET

TARTALOMJEGYZÉK

Tartalomjegyzék	3
Vezetői összefoglaló	5
A Tett és Védelem Alapítvány	6
Brüsszel Intézet	6
Összefogás	7
A jelentésről	8
Módszertan	10
Antiszemita gyűlölet-cselekmények – 2015. április	14
Rongálás	14
Gyűlöletbeszéd	15
További antiszemita gyűlölet-cselekmények	17
Közösségi hírek, reakciók	18
Hivatalos és civil reakciók	19
Hírek és vélemények a magyarországi antiszemitizmusról	22
Egyéb hírek	25
A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei	28
A hónap krónikája	34
Kapcsolat és támogatás	36
Felhasznált irodalom	37
Impresszum	38

VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓ

AZ antiszemitizmus elleni küzdelem egyik legfontosabb feltétele a helyzet pontos ismerete, az antiszemitizmus valódi elterjedtségének vizsgálata. A Tett és Védelem Alapítvány egyik célja éppen a kérdést övező ismerethiány felszámolása. Ennek eszköze többek között a folyamatos és szakmailag megalapozott közéleti monitoring tevékenység, mivel a tényleges információk összegyűjtése, elemzése nélkül nem lehet valós védelmet biztosítani a közösség számára. A monitoring eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel közzé teszi.

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: az antiszemita gyűlölet bűncselekményekkel, illetve a gyűlölet motiválta incidensekkel. A jelentés ezt a kettőt összefoglalóan gyűlölet-cselekményeknek nevezi. Mindkettő esetében fontos kritérium, hogy azok elkövetésekor azonosítható az antiszemita motiváció. Míg azonban az előbbiek a büntetőjog szerint bűncselekményeknek minősülnek, az utóbbiak ezt a szintet nem érik el. A teljes kép felrajzolásához azonban mindkét típusú cselekmény dokumentálására szükség van.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Az események regisztrálásán kívül fontos azok különböző jellemzőinek számbavétele is. A dokumentálás során ezért egyrészt rögzítjük a cselekmények helyszínére, elkövetőjére, célpontjára, következményeire vonatkozó adatokat. Másrészt különböző cselekménytípusokat is megkülönböztetünk.

A Tett és Védelem Alapítvány áprilisi monitoring tevékenysége nyomán öt antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosított. Két eset a rongálás kategóriájába esik, mivel egy esetben a csömöri temetőben két holokauszt-emléktáblát megrongáltak, valamint a budapesti Madách téren kiállított »70 év unokái« fotósorozat több képét festékszóróval összefújták. Három eset a gyűlöletbeszéd kategóriájába esik: egy esetben holokausztot tagadó képet osztottak meg egy Facebook csoportban; egy másik esetben önkényuralmi jelképeket tartalmazó tárgyakat árultak egy régiségboltban; valamint Novák Előd a Szabadás téren lerakott emléktárgyakat szemétnak titulálta. Jelentésünkben továbbá számos, a magyarországi holokauszthoz, antiszemitizmushoz kapcsolódó eseményről adunk hírt.

A Tett és Védelem Alapítvány 2015 áprilisában egy esetben tett feljelentést. A feljelentést önkényuralmi jelkép használata miatt tette az Alapítvány. A régiségboltban található tárgyak a nemzetiszocialista és kommunista rendszerek áldozatainak emberi méltóságát vagy kegyeleti jogát sértették.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY

AZ antiszemitizmus jelensége nem új keletű Magyarországon. A korábban tapasztalt gyűlöletbeszéd azonban egyre jobban eluralkodik a közéletben. A helyzetet súlyosbítja, hogy a nyíltan antiszemita, rasszista nézeteket valló Jobbiknak negyvenhárom országgyűlési képviselője van, így az antiszemita gyűlöletbeszéd a parlamentben, valamint szervezett rendezvényeken is sokkal inkább megjelenik. Ezek a tényezők hívták életre

a Tett és Védelem Alapítványt. A Tett és Védelem Alapítvány a hazai jogrendszer által biztosított civil szerveződési lehetőségek közül az alapítványi formát választotta; bejegyzése 2012 novemberében történt meg. Az Alapítvány a romló minőségű közbeszéd, a kirekesztés, az antiszemitizmus táptalaját adó ismerethiány, valamint az atrocitások és a törvénszegések elleni erélytelen jogi fellépéssel szemben kíván új alternatívát nyújtani.

BRÜSSZEL INTÉZET

Az antiszemita gyűlöletcselekmények monitorozását a Tett és Védelem Alapítvány által életre hívott Brüsszel Intézet, az Európai Biztonsági és Együttműködési Szervezet (EBESZ) által kidolgozott és javasolt módszerek alapján végzi. Az Intézet, a monitoring munka során, az antiszemita jelenségeket különböző, standardizált források által nyújtott információk alapján rögzíti és elemzi. Az incidenseket hét különböző kategóriába soroló monitoring munka forrásai többek között: az Intézet saját Kutatási és Incidenskövetési Csoportjának forrásai, a sajtóban és a közmédiában fellelhető információk, valamint a kormányzati szervekkel kötött megállapodás keretében lehetőség nyílik a bírósági, a bünyügyi és egyéb államigazgatási területek adatbázisaiban fellelhető releváns adatok felhasználására is. Az Intézet létrehozta és üzemelteti az 51 00 000 számon elérhető FORRÓDRÓT-ot, melyen antiszemita és zsidóellenes megnyilvánulások bejelentésére nyílik lehetőség. A Brüsszel Intézet kutatási terve a havi rendszeres monitoring-jelentések közzétételén túl magába foglalja egy átfogó, a zsidóságot érintő, kvalitatív és kvantitatív módszereket is alkalmazó kutatást, valamint az egész társadalomra kiterjedő felmérést az antiszemitizmus jelenlegi helyzetével kapcsolatban. A program részét képezi továbbá egy olyan differenciált képzési program kialakítása, mely az állami ügyintézés különböző szintjei és szereplői számára biztosít felkészítést a rasszista és antiszemita jelenségekkel kapcsolatos fellépésről, eljárásokról iskolai és továbbképzés-rendszerű tananyagok formájában.

Összefoglalás

A Tett és Védelem Alapítvány bejegyzett civil szervezet. Az Alapítvány munkájában közreműködők között vannak a statsquo/chábád EMIH, a reform irányzatú SzimSalom vezető személyiségei és az irányzatoktól független, de a társadalom

elismert tagjaiként számon tartott emblematikus személyiségek egyaránt. Az Alapítvány kurátorai megjelenítik a Magyarországon működő legfontosabb zsidó vallási és kulturális irányzatokat és így szimbolikusan is kifejezik, hogy az antiszemitizmus elleni fellépés mindannyiunk közös ügye.

A JELENTÉSRŐL

A magyarországi antiszemitizmus megítélése, kezelése sokszor rendkívül szélsőséges. Egyrészt hallani olyan hangokat, amelyek lekicsinylik az ilyen cselekmények, megnyilvánulások súlyát. Az is előfordulhat azonban, hogy egy-egy kirívó eset kapcsán az a kép alakul ki, hogy ezek az esetek elárasztják a közéletet. A tényleges helyzet megismerése a valós problémák kezelésének elengedhetetlen feltétele, ezért a Tett és Védelem Alapítvány feladatának tekinti, hogy pontos és minél teljesebb képet adjon a magyarországi antiszemitizmus mértékéről. Ennek egyik eszköze az antiszemita gyűlölet-bűncselekmények és incidensek¹ monitorozása. Ennek eredményét az Alapítvány havi rendszerességgel teszi közzé. A havi beszámolókon kívül minden évben részletesebb elemzéseket is magába foglaló összefoglaló jelentést készít az adott évben elkövetett cselekményekről. A gyűlölet bűncselekmények elleni küzdelem kiemelt fontossággal bír, mivel ezek eltérnek más bűncselekmény típusoktól. Ezek a bűncselekmények egyfajta üzenetnek tekinthetők, így túlmutatnak magán a cselekedeten. Ez a többletjelentés a társadalom különböző szinterein manifesztálódik: az egyén, a megtámadott csoport és végül az egész társadalom szintjén. Az áldozatok pszichológiailag, érzelmileg nagyobb traumát élhetnek át. Ennek a cselekménytípusnak nagy hatása van arra a csoportra nézve is, amelyhez a megtámadott egyén tartozik. Ezen cselekmények áldozatai sokszor felcserélhetőek, mivel számtalan esetben a támadás nem egy bizonyos személyre

irányul, hanem bárkire, aki az adott – éppen megtámadott – csoport tagja. Éppen ezért ezen csoport tagjai érzelmileg szintén involválódnak, illetve attól félhetnek, hogy a jövőben ők maguk is ilyen előítélet motiválta bűncselekmény célpontjaivá válhatnak. Ezek a cselekmények sértik azt a normát, miszerint a társadalom tagjai egyenlők. Az ilyen esetek nem megfelelő kezelése az egész társadalomra nézve is súlyos következményekkel járhat. (Levin és McDevitt 1999, 92–93; OSCE/ODIHR 2009a, 19–21; OSCE/ODIHR 2009b, 17–18; Perry 2001, 10)

Általánosságban elmondható, hogy kevesebb gyűlölet-cselekményt jelentenek, illetve dokumentálnak, amint amennyi valójában megtörténik. Az áldozatok sokszor nem jelentik ezeket a rendőrségnek. Ennek több oka lehet. Egyrészt sokan nem bíznak abban, hogy a hatóságok megfelelően kezelik ezeket az eseteket, akár a felkészületlenség, akár előítéletesség okán. Bizonyosan sok áldozat van, aki nem ismeri a vonatkozó jogszabályokat. Az áldozatok érezhetnek szégyent is vagy tarthatnak attól, hogy védett tulajdonságuk kiderül. Az alulminősítés is sok esetben előfordul, vagyis a hivatalos szervek nem állapítják meg a gyűlölet motivációt. Éppen a civil szervezetek azok, akik segíthetnek ezen problémák orvoslásában. Különösen hasznos lehet az állami szervekkel – például rendőrséggel, ügyészséggel – való együttműködés.² A civil szervezetek által készített jelentések alkalmasak lehetnek arra, hogy

1 Ezek részletes definícióját lásd a Módszertan részben.

2 Jó példa erre a Community Security Trust (CST) és a londoni, illetve a manchesteri rendőrség együttműködése. (CST 2013)

a hivatalos szervek figyelmét felhívják az országban elkövetett, gyűlölet motiválta cselekményekre. Az összegyűjtött adatok alapján hosszú távú trendek rajzolhatók fel. A civil szervezetek segíthetnek egy-egy eset jogi útra való terelésében, elláthatják

az áldozatok védelmét, illetve más módokon segíthetik őket. Ezek a szervezetek közvetítőként is szolgálhatnak az áldozatok és a rendőrség között. (OSCE/ODIHR 2009b, 3436)

MÓDSZERTAN

A jelentés kétféle cselekménnyel foglalkozik: gyűlölet-bűncselekményekkel és gyűlölet motiválta incidensekkel. Jelentésünkben a kétféle cselekményt együttesen gyűlölet-cselekményeknek nevezzük. Ezeket az EBESZ a következőképpen definiálja³ (OSCE/ODIHR 2009b, 15–16):

gyűlölet-bűncselekmény: olyan a büntetőjog szerinti bűncselekmény, amelyet emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítélet motivál⁴

gyűlölet motiválta incidens: olyan cselekmény, amely szintén az emberek bizonyos csoportjaival szembeni előítéleten alapul, de nem éri el a bűncselekmények szintjét

Az egyes gyűlölet-bűncselekmények kiemelt jelentőségét mutatja, hogy számos ország büntető-törvénykönyve elkülönülten foglalkozik ezekkel az esetekkel. A magyar büntetőjog kétféle gyűlölet-bűncselekményt nevesít: a közösség tagja elleni erőszak, valamint a közösség elleni uszítás büntetetté. Az újonnan elfogadott Büntető Törvénykönyv (2012. évi C. törvény) az emberi méltóság és egyes alapvető jogok elleni bűncselekményekről szóló XXI. fejezetének 216., valamint a köznyugalom elleni bűncselekményekről szóló XXXII. fejezetének 332. paragrafusa foglalkozik ezekkel. A

közösség tagja elleni erőszak büntette akkor állapítható meg, ha az elkövető a sértettet azért, mert az valamely védett csoporthoz tartozik, bántalmazza, kényszeríti. Ezen kívül akkor is, ha riadalomkeltésre alkalmas kihívóan közösségellenes magatartást tanúsít. A büntett csak akkor valósul meg, ha ennek konkrét sértettje van. A közösség elleni uszítás leginkább gyűlölet-beszédet jelent, és a tényállás megállapításának feltétele, hogy azt nagy nyilvánosság előtt követik el. Az uszítás nem konkrét személy, hanem egy csoport ellen irányul. Fontos kiemelni, hogy más bűncselekmények is minősülhetnek úgy, hogy azokat rasszista indítékkal követték el. Ebben az esetben a bíróságnak súlyosabb ítéletet kell hoznia.⁵ (TASZ 2012, 3–4) Ezekon kívül a Btk. 333. paragrafusa a nemzetiszocialista rendszer bűnei tagadásának büntetéről szól. A 335. paragrafus pedig a különböző önkényuralmi jelképek (többek között horogkereszt, SS-jelvény, nyilaskereszt) terjesztését, nagy nyilvánosság előtti használatát és közszemlére tetelét tiltja.

A gyűlölet incidensek meghatározásának módjairól trendjeiről májusi jelentésünkben részletesen írtunk. Ezen kívül ott ismertettük a nemzetközi szakirodalom ezzel kapcsolatos megállapításait. Jelentésünkben olyan gyűlölet-bűncselekményeket

3 A gyűlölet bűncselekmények tudományos meghatározása rendkívül ellentmondásos és szerteágazó. (Erről bővebben lásd Chakrabarti és Garland 2009, 4–7). Ezek a definíciók fontos adalékként szolgálhatnak a bűncselekmények megértéséhez, azonban a gyakorlati munkában nehezen használhatóak. Ez tette szükségessé egyszerűbb, gyakorlatiasabb meghatározások kialakítását.

4 Ez alapján például a gyűlöletbeszédet az EBESZ nem tekinti gyűlölet-bűncselekménynek, mivel az adott viselkedés az előítéletes motiváció nélkül már nem lenne bűncselekmény. (OSCE/ODIHR 2009a, 24) Ennek általunk való kezeléséről lásd később.

5 A Btk. szó szerint nem tartalmazza a rasszista indítékot, de például az „aljas indok” minősítést kimeríti, ha valaki ilyen indítékkal követ el bűncselekményt.

és gyűlölet-incidenseket mutatunk be, amelyek motivációja antiszemitizmus. Ilyen cselekménynek számít minden, ahol annak elkövetője, célpontja, módszere vagy üzenete erre utal. A célpont lehet személy, csoport, rendezvény, épület, emlékmű vagy egyéb tulajdon. Fontos, hogy csak abban az esetben beszélhetünk antiszemita motivációról, ha kifejezetten a zsidósághoz való tartozás feltevése miatt választotta az elkövető az adott célpontot. Ilyen módon lényegtelen, hogy a feltevés valós-e: a zsidósághoz való vélt tartozás is elegendő. A monitorozás során gyűlölet-cselekménynek tekintünk egyrészt mindent, ami a gyűlölet-bűncselekmény kategóriájába esik. Ezek lehetnek a büntetőtörvénykönyv által nevesített bűncselekmények (közösség tagja elleni erőszak, közösség elleni uszítás, nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, önkényuralmi jelképek használata), azonban más a büntetőtörvénykönyvben szereplő tettek is, ha az előítéletes motiváció bizonyítható. A gyűlölet-incidensek azonosításakor különböző, a monitorozás során rögzített⁶, indikátorok vizsgálata alapján döntünk arról, hogy az adott tettek lehetett-e antiszemitizmus a motivációja.

Az antiszemita gyűlölet-cselekmények minél szélesebb körű monitorozásához sokféle forrás együttes használatára van szükség. Különösen fontosak számunkra az áldozatok bejelentései. Ha az áldozat nekünk nem tud vagy nem akar bejelentést tenni, akkor egy közvetítő bevonásával értesülhetünk az incidensről. Ilyen közvetítő lehet az áldozat hozzátartozója, ismerőse, az eset tanúja vagy egy másik civil szervezet. A bejelentések megkönnyítését szolgálja az Alapítvány – korábban említett – huszonnégy órás telefonos

Forró Drótja. Ezen kívül lehetőség van online bejelentésre, amelynek során a bejelentő még inkább megőrizheti anonimitását.

Az Alapítvány deklarált célja, hogy kapcsolatban álljon a hatóságokkal, mivel lehetséges, hogy az áldozat először hozzájuk fordul vagy egy szemtanú őket értesíti.

Fontos információforrást jelentenek a különböző médiumok: a televízió, a rádió, valamint a sajtó nyomtatott, illetve internetes változata. A jelentés lényeges részét képezi a mostanában egyre nagyobb fenyegetettséget jelentő úgynevezett virtuális gyűlölet monitorozása.

Ezen médiumok monitorozását egyrészt fizetett szakemberek látják el professzionális sajtófigyelés keretei között, másrészt önkéntesek is folyamatosan figyelik a médiumokat és a kinyert információt továbbküldik a Brüsszel Intézet munkatársainak feldolgozására. Fontosnak tartjuk, hogy lehetőség szerint a média egy mind nagyobb szeletét folyamatos monitorozás alatt tARTHASSUK. Ez kiterjed nagyjából az összes fogható TV- és rádióadóra, az összes nagyobb példányszámú nyomtatott sajtótermékre, illetve az interneten nem csupán a hírportálok, de a közösségi oldalak és a szélsőséges, uszító honlapok monitorozására is. A monitorozás folyamata szisztematikusan, pontosan kidolgozott sztenderdek alapján történik.

A monitorozott gyűlölet-cselekmények közül vannak olyanok, amelyeket a statisztika részének tekintünk, vannak azonban olyanok is, amelyeket rögzítünk, azonban a havi statisztikába nem számítjuk bele.⁷

⁶ Ezeket a *Módszertan* későbbi részében mutatjuk be.

⁷ Ennek kialakításához felhasználtuk a következőket: ADL 2012, CST 2013

Gyűlölet-események, amelyek beleszámítanak a statisztikába

- csak Magyarországon történt gyűlölet-események; függetlenül attól, hogy az áldozat magyar állampolgár-e
- minden cselekedet, esemény, atrocitás, amely zsidó személyek, szervezetek vagy tulajdon ellen irányul és ahol bizonyítható az antiszemita szándék vagy tartalom vagy ahol a támadás azért történt, mert az áldozat zsidó
- azt gondolták róla, hogy zsidó
- bármilyen zsidó intézmény, épület tudatos és indokolatlan megrongálása (akkor is, ha a rongáláshoz nem társult további explicit antiszemita üzenet [például egy zsinagóga ablakát bedobják követ])
- antiszemita kommentek blogokon, fórumokon, közösségi oldalakon, amelyeket jelentettek a Tett és Védelem Alapítványnak
- antiszemita és neonáci anyagok eljuttatása egyes zsidó személyekhez, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- antiszemita és neonáci anyagok kihelyezése egyes zsidó személyek tulajdonához, zsidó szervezetekhez, intézményekhez
- Izraellel és cionizmussal kapcsolatos kritikák, ha azok túlmennek a politikai közlésen és hagyományos zsidóellenes sztereotípiák előhívását szolgálják
- események, amelyek alkalmasak arra, hogy zsidókban félelmet keltsenek

Gyűlölet-események, amelyek nem számítanak bele a statisztikába

- Magyarországhoz, magyarországi zsidósághoz kötődő antiszemita gyűlölet-cselekmények, amelyek valamiért nem tartoznak a statisztikába (például: nem Magyarországon történtek)
- gyűlölet kifejezések, amelyek honlapokon, kommentekben és online fórumokon rendszeresen

megjelennek és nem érkezett róluk személyes bejelentés a Tett és Védelem Alapítványhoz

A regisztrált cselekmények több jellemzőjét is rögzítjük. Korábban említettük, hogy különböző indikátorokat használunk, amelyek segítségével valószínűsíthető, hogy az adott cselekedet elkövetésének motivációja előítélet volt. Ezek az indikátorok az elkövető különböző jellemzőire, az áldozatra vonatkozó adatokra, a cselekmény helyszínére, időpontjára, az esemény esetleges előzményeire vonatkoznak. Az adatgyűjtés során ezeket rögzítjük. Ezen kívül vizsgáljuk, hogy az adott cselekménynek voltak-e és ha igen milyen-akár büntetőjogi – következményei.

Az egyes cselekmények regisztrálása mellett fontos azok kvalitatív különbségeinek megragadása is. Az esetek tipizálását kétféle módon is elvégezzük. Az egyik kategória-rendszer szerint a következő típusokat különböztetjük meg: közösség elleni uszítás, közösség tagja elleni erőszak, önkényuralmi jelkép használata és nemzetiszocialista rendszer bűneinek tagadása, holokausz-tagadás.

A másik kategorizáláskor a Nézzünk szembe a tényekkel! ajánlása alapján hétféle cselekménytípust különböztetünk meg, amelyek a következők (CEJI 2012, 10–12):

- Emberölés
 - halált okozó személy elleni támadás
- Súlyos fizikai erőszak
 - személy elleni támadás, amely súlyos testi sértést okozhat
 - fegyverrel vagy más, sérülés okozására alkalmas eszközzel elkövetett támadás
 - tulajdon elleni támadás, amely során az ingatlanban tartózkodó emberek meghallhatnak

- bombák és levélbombák
- emberrablás
- Támadás
 - személy elleni fizikai támadás, amely nem életveszélyes és nem súlyos
 - az áldozat védekezése vagy menekülése következtében sikertelen támadási kísérlet
 - emberek tárgyakkal való megdobálása, azt az esetet is ide értve, amikor a dobás célt tévesztett
- Rongálás
 - tulajdon elleni fizikai támadás, amely nem okoz életveszélyt
 - tulajdon meggyalázása
 - gyűjtogatás, amely nem okoz életveszélyt, sikertelen gyűjtogatási kísérlet
- Fenyegetés
 - egyértelmű vagy konkrét szóbeli vagy írásos fenyegetés
 - „bombatámadás”, amelyről később kiderül, hogy csupán megtévesztés volt
 - zaklatás
 - rágalmozás

- Gyűlöletbeszéd
 - nyilvános gyűlöletbeszéd
 - virtuális gyűlölet
 - sértő magatartás
 - egynél több címzettnek elküldött sértő írás
 - irodalom és zene
- Diszkriminációs esetek

Fontosnak tartjuk a gyűlölet-cselekmények kontextusba helyezését is. Ezek a tettek ugyanis nem légtüres térben léteznek és egyáltalán nem függetlenek attól a társadalmi és kulturális környezettől, amiben történnek. Lényeges ezen cselekmények dinamikája is: sokszor inkább folyamatokról, mintsem különálló eseményekről van szó. (Perry 2001, 8) A statikus adatokon kívül rövid leírásokat is közlünk az egyes esetekről, ami segít a cselekményt körülvevő környezet megértésében.⁸ Az idősoros adatok elemzésekor pedig mindenképpen gondot fordítunk majd az események dinamikájának bemutatására.

⁸ Éppen az ilyen leírásokat tartja Perry (2001, 18) az Anti-Defamation League jelentések egyik legnagyobb pozitívumának.

ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK

2015. április

A Tett és Védelem Alapítvány áprilisi monitoring tevékenysége nyomán öt antiszemita gyűlölet-cselekményt azonosított, amelyek közül kettő a rongálás, három pedig a gyűlöletbeszéd kategóriájába tartozik.

Rongálás

Festékszóróval megrongálták a 70 év unokái kiállítást

Budapest, Madách tér

Forrás: Index

Április 5-én ismeretlen elkövető(k) sárga és piros festékszóróval összefirkálták az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) által a budapesti Madách téren rendezett »70 év unokái« című fotókiállítást. A kiállítás fényképein a holokauszot túléltek emberek láthatóak unokáik, dédunokáik körében.

Néhány a festékes képek közül, *Forrás: Index*

Csömöri holokausz-emléktáblákat rongáltak meg

Csömör, Pest megye

Forrás: Barankovics Alapítvány honlapja

Április 10-én éjszaka ismeretlen elkövetők megrongálták a csömöri temetőben található, a Barankovics Alapítvány Izraelita Műhelyének két emléktábláját, valamint megrongálták az 1944-ben Csömörön elesett Varga György örvezető síremlékét. Az Izraelita Műhely tábláinak feliratai: „Állítson e tábla emléket a XX. századi diktatúrák, a náciizmus és a kommunizmus áldozatainak! Emlékeztessen azokra is, akik túléltek a holocaust borzalmait, de elpusztította őket a vörös iszonyat. Íme, a magyar nép ígérete: soha többé!” és „Emlékeztessen e tábla a nemzetszocializmus és bolsevizmus 70 évvel ezelőtti egymásra találására!”

Az emlékhely megrongált emléktáblái, *Forrás: brankovics.hu*

Az esetre adott reakciót a Hivatalos és civil reakciók részben részletezzük.

Gyűlöletbeszéd

A holokauszt érzékeny téma

Magyarország

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Egy önkéntes április 19-én értesítette az Alapítványt, hogy április 16-án »*A Milla és az Együtt 2014 oldaláról letiltottak közössége*« Facebook csoport oldalán a csoport egyik vagy egyetlen adminja megosztott egy képet, amelyen egy ijedt nő és egy rendőrségi operátor párbeszéde olvasható, valamint a kép „*csattanóját*” egy negyedik kép adja:

Ijedt nő: „*Segítsenek, itt egy pszichopata, és le akar szűrni egy késsel !*”

Rendőrségi operátor: „*nyugodjon meg, hölgyem, hívása fontos számunkra, jelenleg minden járőrünk foglalt, esetleg kísérelje meg hívását egy későbbi időpontban..*”

Ijedt nő: „*öööö... úgy hallom, holokausztot is tagad !!!*” (szöveghű idézetek)

A záróképen egy rendőrségi kocsisor látható, amint vészhelyzeti megkülönböztető villogóval közlekednek.

A kép szerint a rendőrség előtérbe helyezi a holokausztagadásos csejteket, *Forrás: TEV*

Önkényuralmi jelképes tárgyakat árultak egy régiségboltban

Budapest

Forrás: RomNet

A RomNet április 20-án tette közzé cikkét, amelyben újságírójuk arról számol be, hogy Budapest bevásárló utcája, a Váci utca közelében egy régiségboltban önkényuralmi jelképeket tartalmazó, megtestesítő tárgyakat árúsítanak. A cikk szerzője április 18-án járt az üzletben. Elmondása szerint a vitrinekben megtalálható volt például horogkeresztes pecsétgyűrű, SS-jelvényes pecsétgyűrű, Vöröscsillagos kitűzők sarló-kalapáccsal, horogkeresztes öngyújtók, horogkeresztes kitűzők, vaskeresztek, érdemérmék, SS-jelvény.

Az Alapítvány április 21-én feljelentést tett a fényképek alapján önkényuralmi jelképek nagy nyilvánosság előtt történő használata miatt. A feljelentés részleteit a Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei részben ismertetjük.

Novák Előd a megemlékezés mementóit szemétnek titulálta

Budapest

Forrás: Novák Előd bejelentett Facebook profilja

A Szabadság téren állított német megszállás emlékmű kapcsán kezdeményezett tüntetés részeként »*Eleven emlékmű*« gyűjtőnéven köveket, olyan tárgyakat, iratokat helyeztek el az emlékművel egyet nem értők az emlékmű mellett, amelyek – a tüntetők szándéka szerint – az igazi megemlékezést segíthetik.

Novák Előd április 23-án osztotta meg Facebook profilján Pintér Sándor belügyminiszternek írt levelét. Levelében kifejtette: „*lényegében egy*

illegális szemétkerakót alakítottak ki a »tüntetők«. Kövek, fadarabok, bőröndök, papírszemét, van ott minden. Egyesek »Eleven Emlékműként« emlegetik az odahordott hulladékot és személyes tárgyakat. Ez megítélésem szerint még akkor sem fogadható el, ha egy tiltakozó felmenőivel esetleg borzasztó dolgok történtek is, hiszen a törvények elvileg mindenkire vonatkoznak.”

Pintér Sándornak feltett kérdései a következők voltak: a kormány támogatja-e az „eleven emlékművek” létesítését? „Egyáltalán milyen törvényi kritériumai vannak az ilyen

létesítményekhez felhasználható szemétnak? Ezen kívül találgatásba is bocsátkozott: „Bontott törmelék is lehet? Esetleg ez az egyedüli és kizárólagos »eleven emlékmű«, [amely ellen nem, és] minden más politikai célzatú illegális szemétkerakó ellen fel kívánnak lépni? Amennyiben igen, ez az egy milyen szempontból kivétel? Az illegális szemétkerakót kialakítók származása vagy politikai nézetei alapján? Mire számíthatnak azok a hazafias érzelmű magyar állampolgárok, akik például egy másik diktatúrának emléket állító köztéri szobroknál kívánnak a jövőben hulladékot lerakni?”

TOVÁBBI ANTISZEMITA GYŰLÖLET-CSELEKMÉNYEK

A Tett és Védelem Alapítvány monitoring azonosított olyan esetet, amely nem képezi részét tevékenysége során 2015 áprilisában nem a statisztikának.

KÖZÖSSÉGI HÍREK, REAKCIÓK

Sorsok Háza

Budapest

Forrás: MTI

Helyszíni bejárás keretében mutatta be a Józsefvárosi Pályaudvar helyén létesülő emlékhely, a „*Sorsok Háza – Európai Oktatási Központ*” részletes koncepcióját Schmidt Mária a Budapest VIII. kerületi önkormányzat képviselő-testületének, valamint a Magyar Művészeti Akadémia (MMA) vezetőinek – tájékoztatta a Józsefvárosi önkormányzat április 29-én az MTI-t.

Schmidt Mária, a Sorsok Háza megvalósításával megbízott Közép- és Kelet-európai Történelem és Társadalom Kutatásért Közalapítvány főigazgatója a bejárásán elmondta: a múzeum koncepciójának elkészítésekor nagy hangsúlyt fektettek a személyes történetek bemutatására, melyeken keresztül a fiatalok megismerhetik a holokauszt áldozatainak tragédiáját.

HIVATALOS ÉS CIVIL REAKCIÓK

Három fiatalat gyanúsítanak a gyöngyösi temető-rongálással

Eger, Heves megye

Forrás: MTI

Márciusi jelentésünkben ismertettük, hogy Weisz Péter, a gyöngyösi zsidó hitközség elnöke március 22-én jelentette be, hogy ismeretlen megromgálták a gyöngyösi zsidó temető tizenöt-husz sírját, köztük két kriptát dúltak fel, földi maradványokat szórtak szét. A tettesek a kerítést is megromgálták, viszont firkalásokat és feliratokat nem találtak a helyszínen.

Április 2-án a Heves Megyei Rendőr-főkapitányság honlapján közölték, hogy három gyöngyösi fiatal (15, 16 és 17 éveseket) gyanúsítanak a zsidó temetőben történt rongálással. A fiúkat gyanúsítottként kihallgatta a Gyöngyösi Rendőrkapitányság, és ellenük rongálás büntett elkövetésének megalapozott gyanúja miatt indult eljárás.

Weisz Péter április 2-án az MTI-nek azt mondta, hogy beigazolódni látszik a gyanúja, hogy nem antiszemita indíttatású tettről van szó, hanem az elkövetők haszonszerzés reményében dúlták fel a sírokat.

A 70 év unokái fotókiállítás megromgálásával kapcsolatos reakciók

Budapest

Forrás: MTI, Demokratikus Koalíció, Magyar Nemzet

Ahogy az Antiszemita gyűlölet-cselekmények részben ismertettük, április 5-én ismeretlen elkövető(k) piros és sárga festékszóróval fújták össze az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) által szervezett »70 év unokái« című szabadtéri kiállítást a Madách téren.

Április 6-án Grosser János, a Demokratikus Koalíció Országos Tanácsának tagja, valamint fia és barátai megtiltották a festéktől és a gyalázattól a képeket. A Budapest VII. kerületi Rendőrkapitányság rongálás miatt indított eljárást. Köves Slomó, az EMIH vezető rabbija aznap köszönetét fejezte ki az önkénteseknek, valamint bízott a rendőrség hatékony fellépésében és abban is, hogy az elkövetőket a lehető leghamarabb sikerül kézre keríteni.

Az Emberi Erőforrások Minisztériuma (EMMI) április 6-i közleményében megdöbbenőnek és felháborítósnak tartotta, hogy ismeretlenek megromgálták a fotókiállítást. *„Az ismeretlen elkövető, vagy elkövetők a kiállítás vandál és értelmetlen megromgálásával nemcsak a holokauszt túlélőit gyalázták meg, hanem a zsidó közösségeknek, az egész nemzetnek és minden jóérezésű embernek is kárt okoztak”* – áll a közleményben. Kiemelték: a kormány továbbra is a legszigorúbban fellép minden szélsőséges, rasszista, antiszemita megnyilvánulás ellen, és mindent megtesz annak érdekében, hogy a gyűlölködő és az európai normákkal összeegyeztethetetlen hangokat visszaszorítsa, az ország valamennyi polgárát megvédje az ilyen és hasonló támadásoktól.

Kulcsár Gergely ellen eljárás indult

Budapest

Forrás: MTI

Nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása gyanúja miatt nyomozást rendelt el Kulcsár Gergely jobbkios országgyűlési képviselő ellen a Központi Nyomozó Főügyészség.

Az M1 Híradó értesülései szerint Kulcsár Gergelyt egy magánszemély jelentette fel amiatt, hogy 2012-ben frakciótársainak egy levélben „kamukauszt”-ként hivatkozott a holokausztra. Nagy Andrea, a Központi Nyomozó Főügyészség szóvivője elmondta, a nyomozás során vizsgálják majd, hogy a képviselő megnyilvánulásával tagadta vagy kétségbe vonta a nemzetiszocialista rendszer által elkövetett emberiség elleni cselekmények tényét. Vejkey Imre (KDNP), az Országgyűlés mentelmi bizottságának elnöke jelezte: a parlament – az általa vezetett testület javaslatára – kétharmados döntéssel határozhat a jobbkios képviselő mentelmi jogának felfüggesztéséről.

Az M1 információi szerint Kulcsár Gergely ellen a holokauszt áldozataira emlékeztető Cipők a Duna-parton szoborkompozíció 2011-es meggyalázása miatt is érkezett feljelentés, de az ügyészség szerint ebben az ügyben csak rágalmazás miatt indulhatott volna büntetőeljárás abban az esetben, ha nem évült volna el a cselekmény.

Egy szegedi nő ellen eljárás indult

holokauszttagadásért

Szeged, Csongrád megye

Forrás: MTI, Tett és Védelem Alapítvány

2014 decemberi jelentésünkben ismertettük, hogy a Tett és Védelem Alapítvány 2014. december

3-án tett feljelentést nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt ismeretlen tettes ellen, mivel V. Z. H. A. Facebook felhasználói fiókkal rendelkező személy Rudolf Höss, egykori auschwitz-i koncentrációs tábori parancsnok unokája magyarországi látogatása kapcsán leközölt cikkhez a következő hozzászólást írta: „*Hagyjuk már ezt a holokauszt, s különben is ha igaz is mi köze a férfinak nagyapja tetteihez ???...*” (szöveghű idézet).

A Csongrád Megyei Főügyészség szóvivője, Szanka Ferenc április 10-én az MTI-vel közölte, hogy gyorsított eljárásban dönt a Szegedi Járásbíróság a fentebb ismertetett ügyben. A vádirat szerint a hozzászólás kétségbe vonta a holokauszt megtörténtét, illetőleg hazugságként állította be azt, valamint utalt arra is, hogy mi köze van az unokának a nagyapjai tetteihez. A vádlott hozzászólásával, az erre irányuló kifejezés használatával, valamint az ezt alátámasztó szófordulatok használatával nagy nyilvánosság előtt a nemzetiszocialista rendszer által elkövetett népirtást hazugságként állította be, annak megtörténtét kétségbe vonta.

Április 16-án a Szegedi Járásbíróság jogerősen elmarasztalta a 61 éves szegedi nőt. A bíróság a nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása büntetében mondta ki bűnösnek a vádlottat, és ezért másfél évre elrendelte a nő próbára bocsátását és pártfogói felügyeletét. A bíróság különös magatartási szabályként előírta a vádlottnak, hogy látogasson el Budapesten a Páva utcai Holokauszt Emlékközpontba, és az ott látottakról számoljon be pártfogójának. Kemenes Krisztián bírósági ítélet indoklása során kifejtette, nem lehetett kérdéses a vádlott bűnösségének megállapítása. Az enyhítő körülményekre – különösen a vádlott beismerésére

és bocsánatkérésére – való tekintettel azonban nem látta szükségesnek letöltendő börtönbüntetés kiszabását.

Tiltakozás a megrongált holokauszt emléktáblák miatt

Budapest

Forrás: MTI

Április 15-én tiltakozását fejezte ki a Kereszténydemokrata Néppárt (KDNP) parlamenti frakciója nevében dr. Vejkey Imre frakcióvezető-helyettes a csömöri temetőben található Gloria Victis emlékhelyen, a Barankovics Alapítvány Izraelita Műhely által elhelyezett két emléktábla megrongálása ügyében. Az *Antiszemita gyűlölet-cselekmények* részben ismertettük, hogy az eset április 10-én éjszaka történt.

Vejkey Imre úgy fogalmazott: felháborítóak az ilyen és ehhez hasonló cselekmények, amelyek nem tisztelik a fasizmus és a nácizmus ártatlan áldozatainak emlékét. A kereszténydemokrata felfogás szerint a keresztények és a zsidók közös szellemi öröksége olyan nagy, hogy mindenkinek csak ajánlani tudják a kölcsönös megismerését. Kijelentette: a magyar államnak meg kell védenie a szélsőségektől minden állampolgárát, ugyanis ezek a vandál cselekmények Magyarországot támadják, annak ezer éves értékeit rombolják. Az egyetlen méltó válasz az ilyen cselekményekre, illetve a gyűlölet- és erőszakkeltő üzenetekre csak az lehet, hogy Magyarország és törvényei bárkinek útját fogják állni, aki ilyet hajt végre. A politikus elmondta, hogy a rendőrségen feljelentést tettek.

Weisz Péter, a Barankovics István Izraelita Műhely Egyesület elnöke hangsúlyozta: a békés egymás

mellett élésért küzdenek, és a vandál elkövetők a közös gyökereket pusztítják. Jelezte: a Gloria Victis Alapítvány a táblatöredékeket bekeretezve a helyükön hagyja mementóként.

Három embert kitiltottak az MLSZ rendezvényeiről

Budapest

Forrás: MTI

A Fővárosi Törvényszék honlapján olvasható közlemény szerint 2013. szeptember 22-én a Puskás Ferenc Stadionban megrendezett Ferencváros-Újpest bajnoki labdarúgó-mérkőzést követő percekben az egyik vádlott elővett egy horogkeresztes zászlót, és odaadta két társának, hogy mutassák fel a csaknem ezer szurkoló és a rendőrök jelenlétében. A másod- és harmadrendű vádlott a zászlót magasba emelte és másodpercekig lengette, miközben náci karlendítést végzett.

A vádlottak cselekménye a köznyugalom megzavarására alkalmas volt, és a róluk készült fényképek szurkolói honlapokon is megjelentek – emelte ki a bíróság. A Pesti Központi Kerületi Bíróság április 22-én önkényuralmi jelkép használata miatt több évre eltiltotta a három embert a Magyar Labdarúgó Szövetség és tagszervezetei által rendezett sportesemények látogatásától: az elsőrendű vádlottat, N. L.-t mint felbujtót 2 évre, P. Z. másodrendű vádlottat társtettesként 3 évre, H. Á. harmadrendű vádlottat társtettesként 4 évre. Az ítélet mindhárom vádlott vonatkozásában jogerős.

HÍREK ÉS VÉLEMÉNYEK A MAGYARORSZÁGI ANTISZEMITIZMUSRÓL

Az IHRA közgyűléseit Magyarországon tartják

Debrecen, Hajdú-Bihar megye

Forrás: MTI

Takács Szabolcs, a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség (IHRA) magyar elnöke, valamint az IHRA-elnökségért felelős miniszteri biztos április 7-i sajtótájékoztatóján jelentette be, hogy az IHRA ez évi közgyűléseit Budapesten (június 8-15.) és Debrecenben (november 2-5.) tartják meg. A Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős államtitkára a felújított Pásti utcai ortodox zsinagógában tartott sajtótájékoztatóján kiemelte: a magyar elnökség idején szeretnék elérni, hogy növekedjen az IHRA súlya, láthatósága, és csökkenjen az antiszemitizmus, az idegengyűlölet, a gyűlöletbeszéd. Annak a meggyőződésének adott hangot, hogy a magyar társadalom többsége elítéli az idegengyűlöletet, a rasszizmus minden formáját. Az államtitkár a holokausztot a magyar történelem egyik legfájóbb epizódjának, a nemzet tragédiájának nevezte. Közölte, a magyar kormány számtalan bizonyítékát adta annak, hogy minden módon harcolni kell az antiszemitizmus ellen, emlékeztetett a zéró tolerancia elvére, s kiemelte: „Magyarországon senki sem élhet félelemben azért, mert valamelyik vallási közösség tagja”. Ugyanakkor – tette hozzá – az antiszemitizmus jelensége Európa számos országában fellelhető, ezért a magyar elnökséget szeretnék arra is felhasználni, hogy szakértői konferenciákon vitassák meg a terjedő antiszemitizmus problémáját. Takács Szabolcs szerint mindenfajta idegengyűlölettel szemben az oktatás lehet a hiteles eszköz,

ezért lépéseket tesznek annak érdekében, hogy Magyarországon is hangsúlyosabban jelenjen meg a holokauszt témaköre az oktatásban, az IHRA oktatási irányelveit jobban megjelenítsék a magyar tanárképzésben.

Latorcai Csaba kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkár arról beszélt, hogy nem elég üldözni az antiszemitizmust, hanem minden eszközzel fel kell lépni „az olyan visszataszító cselekedetekkel szemben”, mint amilyen április 5-én, húsvétkor történt Budapesten, utalva ezzel a holokauszt-túlélőkről szóló fotókiállítás megrongálására. Ugyanakkor kijelentette: Magyarország nem antiszemita ország, „büszkék vagyunk sokszínű kultúránkra”, amelybe a zsidó kultúra is beletartozik.

Papp László (Fidesz-KDNP) Debrecen polgármestere a holokauszttal kapcsolatban megjegyezte: még mindig vannak, akik relativizálják a történeteket, vagy viccet csinálnak belőle. Minden ilyen megnyilvánulást el kell ítélni, tegye azt akár a debreceni közgyűlés képviselője – utalt Papp László Ágoston Tibor holokausztot kigúnyoló kijelentésére, amiért március 26-án első fokon 750.000 forintos pénzbüntetésre ítélték.

Ronald S. Lauder: az antiszemitizmus árt Magyarországot imázsának

Budapest

Forrás: MTI

Ronald S. Lauder, a Zsidó Világkongresszus (WJC)

elnöke a budapesti Élet menete kapcsán érkezett Magyarországra. Április 12-én, sajtótájékoztatón kijelentette: az antiszemitizmus, az ezzel kapcsolatos jelenségek és a Jobbik tevékenysége árt Magyarországot imázsának. Úgy vélekedett, hogy a Jobbik tevékenységével kapcsolatos hírek időnként teljesen háttérbe szorítják az olyan, a magyarok által tett fantasztikus dolgokat, mint például az 1956-os forradalom. Az Élet menetének megrendezése azért is szükséges, mert az utóbbi időben az antiszemitizmus erősödését tapasztalják az egész világon – tette hozzá WJC vezetője. Elmondta: miközben a világon az antiszemitizmus erősödése elsősorban a muszlimok Izrael-ellenes érzelmeiből táplálkozik, Kelet-Közép-Európában ettől eltérő a tendencia. Vagyis Magyarországon ugyanaz a fajta antiszemitizmus tapasztalható, mint a második világháború előtt. Ebben a helyzetben szükséges megvizsgálni az antiszemitizmus erősödésének az okait, illetve keresni, hogy mit tehetünk ellene. Hangsúlyozta: azért mond beszédet, mert fel akarja hívni a figyelmet arra, hogy az antiszemitizmus sérti Magyarországot imázsát, illetve mindenkit összefogásra szólított fel annak érdekében, hogy jobbá tegyék Magyarországot.

Ahoron Tamir, a nemzetközi Élet menete igazgatója ugyancsak aggasztónak nevezte az antiszemitizmus erősödését. Hozzátette: „*ami Magyarországon történik, nagyon rossz.*”

Nőtt az antiszemita támadások száma a világban
Tel-Aviv, Izrael

Forrás: ATV

A Tel-Aviv-i Egyetem kutatóinak április 15-én publikált jelentésében kifejtették, 2014-ben 2013-hoz képest 38 százalékkal nőtt az erőszakos antiszemita támadások száma világszerte. Az izraeli szakértők 2014-ben 766 incidenst jegyeztek

fel – beleértve a fegyveres támadásoktól kezdve a zsinagógák, iskolák és temetők meggyalázásáig mindent –, miközben ez a szám 2013-ban 554 volt. Magyarországra vonatkozóan a tanulmány idézte Köves Slomót, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbiját, aki úgy vélte, az antiszemitizmus érezhető az utcákon, habár a zsidók elleni fizikai támadás ritka. A szerzők értékelése szerint miközben az incidensek száma nem emelkedett, Magyarországon a legnagyobb veszélyt az antiszemita múlt „*fehérre mosása*” és a Horthy-korszak bizonyos aspektusainak rehabilitálására irányuló kísérletek jelentik.

Megemlékezések egykori koncentrációs táborok emlékhelyein

Fürstenberg, Németország; Sachsenhausen, Németország; Bergen-Belsen, Németország

Forrás: MTI

A magyar zsidó áldozatok és minden Magyarországról elhurcolt áldozat előtt tisztelgő emléktáblát avattak fel április 19-én a náci Németország legnagyobb női koncentrációs tábora, a ravensbrücki láger területén kialakított emlékhelyen. A koncentrációs tábor felszabadításának 70. évfordulója alkalmából megrendezett központi megemlékezés fő szónoka Johanna Wanka német oktatási és kutatási miniszter volt, aki hangsúlyozta, hogy „*nemcsak azért vagyunk felelősek, amit teszünk, hanem azért is, amit eltűrünk*”, ezért nem szabad hagyni, hogy bárkit megsértsenek emberi méltóságában, mert azzal az egész emberiség méltósága sérül, és „*nem szabad hallgatnunk, ha rasszizmust, antiszemitizmust, szélsőségeséget tapasztalunk*”. Az ünnepség után az úgynevezett nemzetek falán elhelyezett emléktáblák sora magyar emléktáblával bővült, amelyet Takács Szabolcs, a Miniszterelnökség európai uniós ügyekért felelős

államtitkára, a Nemzetközi Holokauszt Emlékezési Szövetség (IHRA) magyar elnökségének munkáját irányító miniszteri biztos avatott fel. Beszédében hangsúlyozta, hogy *„Magyarország részt vett a holokauszt végrehajtásában, ami az egyik legnagyobb magyar tragédiához vezetett”*. Az antiszemitizmussal, az idegengyűlölettel, a rasszizmussal szemben a zéró tolerancia elvét követő magyar kormány a tisztelet jegyében állít emléktáblát a nemzetek falán, *„azért, hogy üzenjük: a holokauszthoz hasonló rémtett soha többé sehol nem fordulhat elő”* – mondta Takács Szabolcs. Latorcai Csaba, a Miniszterelnökség kiemelt társadalmi ügyekért felelős helyettes államtitkára az emléktábla avatásán elmondott beszédében hangsúlyozta, hogy a koncentrációs táborok szörnyűségei *„az emberi gonoszság példái, amelyekkel szemben minden jóérzésű embernek fel kell lépnie a cselekvő szolidaritás jegyében”*. Hozzátette: *„össze kell kapaszkodnunk, és közösen kell határozott és egyértelmű nemet mondanunk a rasszizmus, a kirekesztés és az antiszemitizmus minden formája ellen”*.

Április 19-én, a sachsenhauseni koncentrációs tábor felszabadításának 70. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésen magyar emléktáblát is avattak az egykori lágér területén kialakított emlékhelyen. Frank-Walter Steinmeier német külügyminiszter kifejtette, hogy a náci múltból fakadó felelősség *„konkrét”* jelentése az, hogy *„fel kell lépni az igazságtalanság, az idegengyűlölet és a diszkrimináció minden formája ellen”*. Az

emléktábla avatás kapcsán Günter Morsch, az emlékhely igazgatója elmondta, hogy *„a magyarok története Sachsenhausenben a halál története”*. Takács Szabolcs, az IHRA magyar elnökségének munkáját irányító miniszteri biztos beszédében kiemelte, hogy Sachsenhausen volt valamennyi koncentrációs tábor mintája, *„szülőhelye, ahol testet öltött a gonoszság, sőt magáévá tette az ipari forradalom és a tömegtermelés hatékonyságát”*. Az utókornak az a dolga, hogy felépítse azt a *„szellemi falat, amely minden népirtásnak még a gondolatát is elzárja”*, és Magyarországnak különösen fontos részt vállalni ennek a falnak a felépítésében, mert *„bűneink, érdemeink, gyilkosaink és áldozataink is számosak”* – tette hozzá Takács Szabolcs.

Április 26-án, a bergen-belseni koncentrációs tábor felszabadításának 70. évfordulóján rendezett ünnepségen Joachim Gauck német államfő mellett Ronald S. Lauder, a Zsidó Világkongresszus (World Jewish Congress, WJC) elnöke is beszédet mondott. Beszédében kijelentette, hogy hetven év után *„ismét a pokol felé tartunk, amelyből egyszer már kiszabadultunk”*. Hangsúlyozta, hogy Európában ismét erősödik az antiszemitizmus, így Párizsban, Londonban vagy Koppenhágában már nem lehet az életveszélybe kerülés kockázata nélkül az utcára lépni kipában, a zsidó vallási előírások tiszteletét kifejező fejfedőben, és *„szélsőjobboldali, neonáci csoportok nyernek parlamenti mandátumokat Magyarországon és Görögországban”*.

EGYÉB HÍREK

Holokauszt-emléknapi megemlékezések

Budapest; Mád, Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Forrás: MTI

A budapesti Terror Háza Múzeum előtt rendezett megemlékezésen Balog Zoltán, az emberi erőforrások minisztere április 12-én elmondta, hogy *„gyűlöletből nem lehet országot építeni sehol, se Budapesten, se Tapolcán, se Észak-Borsodban, se Baranyában, sehol”*. *„Faji alapú gyűlölködésből csak rossz válaszok vezethetők le”* – fejtette ki. A miniszter arra hívta fel a figyelmet, hogy miközben létrejön a holokauszt-emlékezetkultúra és folytatódik a téma emberi jogi vetületéről szóló elmélkedés, napjainkban keresztényeket ölnek meg hitükért, zsidókat mészárolnak le a nyílt utcán, magyarokat zárnak börtönbe Európa peremén. Hozzátette: a kontinens számos országában megerősödtek a szélsőséges politikai pártok, amelyek *„faji vagy osztályalapon kínálnak álmegoldásokat; gyűlölet-alapon”*. Schmidt Mária, történész, a Terror Háza Múzeum főigazgatója szerint önmagunkról és korunkról állítunk ki bizonyítványt azzal, hogy milyen választ adunk a *„hogyan tovább?”* kérdésre, hogy *„mibe kapaszkodjunk, amikor nincs mentség arra, ami történt”*. *„Mivel a gonosz nem képes teremteni, csak a félelem és a rettegés visszhangja marad utána, maradandó tudás és erkölcsi tartalom kizárólag a jó révén jelenik meg életünkben, ezért azt mondom, gyászoljuk meg honfitársainkat, ne feledjük el a tettesek nevét, de mutassuk meg a legfiatalabbaknak embermentő hőseink példáját”* – fogalmazott.

Orbán Viktor miniszterelnök április 16-án, a holokauszt magyarországi áldozatainak

emléknapiján közzétett nyilatkozatában így fogalmazott: *„Magyarország célja, hogy egy egyre bizonytalanabb, békétlenebb világban a jövőben is a biztonság és a nyugalom országa maradjon minden polgára számára”*. *„Alaptörvényünk szellemében újfent nyilvánvalóvá tesszük: a magyar zsidók közössége mindenkor számíthat Magyarország kormányának tiszteletére, barátságára, védelmére”* – rögzítette Orbán Viktor, hozzátéve: a huszadik század történelmi viharai és erkölcsi megrendülése után új alapokra helyezett magyar alkotmányos berendezkedés garantálja, hogy a magyar zsidóság a magyar nemzet része.

Április 16-án, a Páva utcai emlékközpont holokauszt megemlékezésén Colleen Bell, az Amerikai Egyesült Államok nagykövete az emberiség történetének legtragikusabb időszakaként emlékezett a népiirtásra. Úgy fogalmazott: emlékezni kell ezekre az eseményekre, tanulni belőlük, hogy soha többé ne ismétlődhessen meg még hasonló sem. Magyarország jelentős lépéseket tett, hogy szembenézzen történelme tragikus eseményeivel, benne a holokauszt során játszott szerepével. *„Mindannyian tehetünk többet, és többet is kell tennünk”* a gyűlöletet és a tagadást hirdetőkkel szemben, akik megtagadnák Magyarország zsidó polgáraitól a jogot, hogy hallassák hangjukat, ha az ország történelméről van szó. Kódolt üzenetekkel és kettős beszéddel próbálják megszerezni a szélsőségesek, az antiszemita szavazatát. Hangsúlyozta: el kell ítélni a gyűlöletkeltést, valamint a zsidók és keresztények szembeállítására tett kísérleteket. Tartozunk ezzel a holokauszt áldozatainak éppúgy, mint azoknak, akik a gyűlölettől és előítéletektől mentes világ

megteremtésén dolgoznak. Ilan Mor, Izrael állam magyarországi nagykövete beszédében felhívott mindenkit, hogy *„álljon ki az emberi szabadságok mellett, az antiszemitizmus ellen”*. Szerinte a párizsi példához hasonlóan Magyarországon is ki kell mondani: az ország zsidó lakosságát érő támadás a nemzet, az ország elleni támadás. Takács Szabolcs, a Nemzeti Holokauszt Emlékezési Szövetség (IHRA) soros elnöke hangsúlyozta: a más népek, nemzetek, vallások iránti tisztelet és tolerancia hiánya vezet a népiirtáshoz. A tolerancia kultúrája viszont csak ott verhet gyökeret, ahol nincs igény és lehetőség az önkényre, az elnyomásra. Szólt arról is, hogy a magyar nemzet soha nem felejt, felejtethi a holokausztot. A magyar állam intézményeinek aktív szerepvállalása a gettósításban és a deportálásban, valamint előzőleg a zsidóság jogfosztásában és meghurcolásában arra készítet, hogy *„emlékezésünket önvizsgálattal és a jövőbe mutató, tudatos vállalt felelősséggel mélyítsük el”*. Adorján Dezső Zoltán, a kolozsvári evangélikus-lutheránus egyházközösség püspöke a józan és őszinte szembenézés, emlékezés fontosságáról beszélt. Vállalni kell az erkölcsi felelősséget a holokauszt során megöltékért, ugyanakkor bízunk kell egy olyan világ eljövételében, amelyben a kisebbségek nyelve, kultúrája, mássága *„nem veszélyforrást, hanem értéket fog jelenteni a többség számára”*.

Április 16-án a Cipők a Duna-parton emlékműnél is megemlékezést tartottak. A megemlékezésen Horovitz Tamás, a Közép- és Kelet-Európai Zsidó Hitközségek és Szervezetek Szövetségének elnöke felszólította Vona Gábort, hogy mondassa le a *„nyíltan náci”* gondolatokat valló országgyűlési képviselőket. Hozzátette: törvénymódosítást kezdeményez annak érdekében, hogy ne évülhessen

el három év alatt a holokauszt tagadása, a sírok és emlékhelyek meggyalázásnak büntette. Ezen kívül felhívta a figyelmet a hatékony érdekképviselő szükségességére, amely megálljt parancsol az egyre növekvő antiszemitizmusnak, *„a holokamuzóknak, a cipőbe köpködőknek, a náci tetoválást viselőknék”*. *„Azért vagyunk ma itt, hogy megmutassuk, és hogy együtt kimondjuk: elég volt! [...] Azért vagyunk ma itt, hogy együtt mondjuk ki: nem akarunk félni a náci gondolatokat dédelgető politikai erőktől. [...] Ha nem tudjuk megvédeni halottaink emlékét, nem leszünk képesek megvédeni az élőket sem”* – mondta Horovitz Tamás.

Az Uránia Nemzeti Filmszínházban április 16-án megtartott megemlékezésen Lázár János Miniszterelnökséget vezető miniszter beszédében elmondta, hogy ma Magyarországon nem maradhatunk némák és tétlenek az ordas eszmékkel szemben. Kijelentette: azután, ami 1944 telén a pesti Duna-parton, vagy Auschwitzban történt, magyar nyelven nincs többé ártalmatlan zsidózás, ártalmatlan cigányozás, nincs többé ártalmatlan kirekesztés. *„Szemernyi engedményt sem tehetünk”* azok utódainak, akik hetven éve a Duna-partra hurcolták honfitársainkat, illetve azoknak, *„akik ma beleköpnek a meggyilkoltak után maradt, örökre elárvult cipőbe”*⁹. Az ordas eszmék ellen nem létezik tabletta, az ilyen kórokozók ellen csak egy dolgot lehet tenni: a mai magyaroknak meg kell erősíteniük *„a közös immunrendszerünket, hogy az még idejekorán felismerje és [...] legyőzze a fertőzéseket”* – jelentette ki a miniszter. Szerinte a közelmúlt számos tünete arra figyelmeztet bennünket, hogy ma megint *„nem lehetünk elégedettek a közös immunrendszerünkkel”*. Pálinkás József, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs

9 Lázár János Kulcsár Gergely jobbikos országgyűlési képviselőre utalt, aki 2011-ben saját bevallása szerint beleköpött a Cipők a Duna-parton emlékmű egyik cipőjébe.

Hivatal elnöke beszédében elmondta, hogy a holokauszt emléknapja „*az európai történelem magyar szűgyennapja*”. Szerinte meg kell nézni, hogy elődeink a megkülönböztetéstől a gyűlölködéseken át hogyan jutottak el az ordas eszmékig, a gyilkos indulatig, a gyilkolásig, a népirtásban való közreműködésig. Heisler András, a Magyarországi Zsidó Hitközségek Szövetségének (Mazsihisz) elnöke beszédében kiemelte: a holokauszt idején a felvilágosultnak mondott emberiség értékei omlottak össze, ami hatmillió ember elpusztításához vezetett. Nemzedékről nemzedékre el kell mondani azt a történetet, amelyet a világ holokausztként ismer – figyelmeztetett. Ezen kívül hangsúlyozta: nyíltan antiszemita politikusokat vagy közszereplőket, írókat vagy művészeket akkor sem lehet elfogadni, ha közben ők bármilyen intellektuális értéket alkottak. Aki antiszemita nézeteket vall, az kiírja magát az emberiség értékalkotó részéből.

Trócsányi László igazságügyi miniszter április 16-án, a mádi zsinagógában megtartott megemlékezésen beszédében kifejtette, hogy a második világháború idején Magyarország megtagadta a magyar zsidóktól a magyarságot, majd az emberséget és

végül az életet is azzal, hogy kiszolgáltatotta őket a náci halálgépezetnek, viszont ma már vannak alkotmányos garanciák arra, hogy ne forduljon elő újra a holokauszt magyar tragédiája. Hangsúlyozta: mindent meg kell tennünk ahhoz, hogy ez újra elő ne forduljon. „*Egyrészt rendelkezésre állnak az alkotmányos keretek és a jog eszközei. Az új magyar alaptörvény értékválasztásának egyik kiindulópontja a nemzetiszocialista és a kommunista eszmék, illetve gyakorlat tagadása*” – mondta. Hozzátette: az alaptörvény védi a nemzeti, etnikai, faji vagy vallási közösségek méltóságát, és rendelkezése alapján büntetőjogi eszközökkel is fel lehet lépni azok megsértőivel szemben. Köves Slomó, az Egységes Magyarországi Izraelita Hitközség (EMIH) vezető rabbija beszédében hangsúlyozta, a helyi zsidóság Tokaj-Hegyalján évtizedek óta már csak emlék, de az ehhez hasonló megemlékezések rámutatnak arra, milyen fontos szerepet töltött be a zsidóság a vidék életében, és ennek emlékét ápolnunk kell. Ilon Mor izraeli nagykövet hangsúlyozta, soha többé nem lehet holokauszt. Úgy fogalmazott: egy független, önálló, erős Izrael szükséges ahhoz, hogy az emlékezésben segítsen, és megvédje azokat, akik segítségre szorulnak.

A TETT ÉS VÉDELEM ALAPÍTVÁNY HIVATALOS ÜGYEI

A Jobbik Nagyszénási alapszervezetének ügyében a nyomozást újfent felfüggesztették

Orosháza, Békés megye

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

2013. május 27-én az Alapítvány feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer által elkövetett népirtás tényének kétségbe vonása miatt ismeretlen tettes ellen. 2011. december 1-jén a Jobbik Nagyszénási Alapszervezetének honlapján tettek közzé az országos hírek között az »*Olvasói levél – Ismét izzik a holokauszt...*« címmel P. A. szerző megjelöléssel a holokauszt megtörténtét megkérdőjelező cikket. A cikk írója egyrészt megkérdőjelezte a gázkamrák létezését és a népirtás bekövetkezését. Véleménye szerint az emberek koncentrációs táborba szállításának a célja pedig nem a megsemmisítésük, hanem a munkaerejük felhasználása volt. A szerző a cikkben olyan számításokba bocsátkozik, melynek végén kétségbe vonja, hogy a koncentrációs táboroknak egyáltalán volt magyar áldozata. Illetékesség és hatáskör hiánya miatt egy 2013. június 10-én kelt határozattal az ügyet áttették az Orosházi Rendőrkapitányságra. 2014. június 6-i határozatával pedig az Orosházi Járási Ügyészség az ügyben indított büntetőeljárás felfüggesztéséről döntött. Az Ügyészség álláspontja szerint az elkövető a nemzetiszocialista rendszer által elkövetett népirtás tényét valóban tagadta nagy nyilvánosság előtt. Viszont az újságcikk feltöltési helyének felderítése és a bűncselekmény elkövetőjének felkutatása érdekében szlovák

igazságügyi hatóságnak bűnügyi jogsegély nyújtása iránti megkeresése, a jogsegély keretében tanúkihallgatás és adatok beszerzése vált szükségessé. 2014. november 24-én a nyomozás folytatását rendelték el, mivel a szlovák igazságügyi hatóság az Ügyészség jogsegélykérelmében kérést teljesítette, ennél fogva a nyomozás felfüggesztésének oka megszűnt, a nyomozást folytatni kell.

2015. április 1-jei határozatában az Orosházi Rendőrkapitányság a nyomozás felfüggesztéséről döntött. Az indoklás szerint az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható, mivel a nemzetközi jogsegély keretében megkeresett szlovák rendőrség birtokába sem került az elkövetőre vonatkozó konkrét információ.

K. I. I. ügyében az Alapítvány panasszal élt

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Január 7-én az Alapítvány feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt K. I. I. Facebook felhasználó ellen. Márciusi jelentésünkben ismertettük, hogy a nyomozóhatóság március 23-i határozatával megszüntette a nyomozást, mivel a nyomozóhatóság szerint a 2014. augusztus 14-én megosztott montázsról¹⁰ és egy másik, 2014. október 5-én megosztott montázsról¹¹ nem állapítható meg, hogy ki készítette azokat.

10 „Ez a felhasználó utálja a zsidókat és nem hisz a Holokauszt legendában!” A felirat felett pedig a felhasználó profilképére mutató nyíl látható.

11 Egy könyvei fölé görnyedő diáklányról készült fénykép, amely alatt a „Jól kifogott rajtam ez a holokauszt: A fele képtelenség, a másik fele hazugság!” (szövegű idézet) szöveg olvasható.

Az Alapítvány április 3-án panaszt nyújtott be a nyomozás folytatására. Az Alapítvány szerint egy Facebook fiókkal rendelkező felhasználó egy, a hírfolyamán szereplő képet, bejegyzést, tartalmat a megosztom virtuális gomb alkalmazásával tud másokkal megosztani. Ez négyféle módon történhet: (1) saját idővonalán, (2) egyik ismerősén keresztül, (3) egy csoportban, (4) privát üzenetben. A panasz példaként az első esetre egy fénykép megosztását hozta: I. A. fényképét osztotta meg K. I. I. a saját idővonalán. A megosztásnál egy kép és a hozzátartozó cikk kezdete látható. A képen egy megsebesült gyermek látható, a cikk kezdete pedig így szól: *„A gyermekgyilkos szörnyetegek [sorváltás] A palesztinok cigány gyilkosai a cionista zsidók, ahogy nálunk a cigányok gyilkolnak büntetlenül. Palesztinában egybetolakodóter...”* (szöveghüidézet). A megosztást K. I. I. a következő véleménnyel látta el: *„Ezért kell minden zsidót egyszer és mindenkorra kipusztítani az univerzumból.”* (szöveghü idézet) A panasz bemutatta a fentebb ismertetett montázsokat, amelyek egyikénél sem állnak fenn a további esetek. Ebből következően megállapítható, hogy K. I. I. idővonalára nem megosztással kerültek fel a montázsok, hanem a fénykép/videó feltöltése lehetőség alkalmazásával. Ebben az esetben a Facebook felhasználó a saját merevlemezéről tudta az adott tartalmat a nagy nyilvánossággal megosztani. Tehát K. I. I. a montázsokat vagy saját maga készítette el, vagy a más által készített montázst a számítógépéről töltötte fel a közösségi oldalra. Mindkét montázs nem vitás, hogy kimerítette a nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadását, hiszen a nagy nyilvánosság a közösségi oldalra feltöltéssel megvalósult. A montázsok elkészítésének feltárása mindösszesen egyébként annyiban bír jelentőséggel, hogy ha a tartalmat készítő személy, valamint azt, a nagy

nyilvánossággal megosztó K. I. I. felhasználó elválk egymástól, akkor a montázst létrehozó személyt büntetőjogi felelősségre lehet vonni. Ez azonban nem változtat azon, hogy K. I. I. nevű felhasználó elkövette a bűncselekményt.

A B. J. ügyében tett panaszt elutasították

Hajdúböszörmény, Hajdú-Bihar megye

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Az Alapítvány 2014 novemberében tett feljelentést nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt ismeretlen tettes ellen. A Hajdúböszörményi Rendőrkapitányság 2015. február 12-i határozatában a nyomozás megszüntetése felől határozott, mivel a cselekmény nem bűncselekmény. B. J. felhasználó a profilján magára utalva *„Ez a személy nem ismeri el Izraelt államként, és hisz a Holokauszt legendában”* szövegű montázst osztott meg 2014. július 12-én. A Rendőrkapitányság beazonosította az elkövetőt, aki gyanúsított ki hallgatása során elismerte a terhére rótt bűncselekményt, ezért a nyomozati iratokat a hatóság a nyomozás befejezésével megküldte a Hajdúböszörményi Járási Ügyészségnek, amelyben a gyanúsított bíróság elé állítását javasolta. Az ügyészség ezt megtette, de a bírósági tárgyaláson B. J. úgy nyilatkozott, hogy a holokausztot önmagában nem tagadja, hanem az azzal kapcsolatos cselekményekkel összefüggésben vannak kétségei. B. J. a Rendőrkapitányság újbóli kihallgatása során kifejtette, hogy hisz a holokausztban, de az ahhoz kapcsolódó, tényekkel alá nem támasztott *„össze-vissza írásokban, mint legendákban”* már nem hisz. A nyomozás során tehát az volt megállapítható, hogy B. J. a holokausztot mint a náci Németország által a II. világháború alatt végrehajtott, nemzetiszocialista

német kormány által eltervezett és irányított népirtást nem tagadta, nem vonta kétségbe, nem tüntette fel jelentéktelen színben, tehát a tényállás nem valósult meg. Az Alapítvány 2015. február 26-án nyújtotta be panaszát, miszerint a „Holokauszt legenda” nyelvtani értelmezése alapján az alábbiak állapíthatók meg: a holokauszt legendaként történő beállításával az elkövető a fogalmat eltávolítja, annak objektív valóságától, annak megtörténtét kétségbe vonja. Fontos megjegyezni, hogy a Holokausztot az elkövető tulajdonnévként használja, míg a legendát egyes számban, azaz az adott történelmi esemény egészére, nem pedig az „*ehhez kapcsolódó tényekkel alá nem támasztott össze-vissza írások*”-ra érti. Azzal, hogy a bűncselekményt tartalmazó, nyelvtanilag egyértelmű gondolatközlés a nagy nyilvánosság előtt megvalósult, a cselekmény befejezetté vált. Ezen az sem változtat, hogy utóbb, a védekezés közben a terhelt, a nyelvtani értelemmel ellentétes jelentést tulajdonít annak.

2015. április 8-i határozatával a Hajdúböszörményi Járási Ügyészség a panaszt elutasította. Az indoklás szerint a nyomozóhatóság nyomozást megszüntető határozatának indoklásában helytállóan leírták, hogy B. J. gyanúsított cselekménye azért nem valósított meg bűncselekményt, mivel a gyanúsított nem tagadta, nem vonta kétségbe a Holokausztot, szándéka nem erre irányult.

Nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt tett feljelentést áthelyezték

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Március 20-án az Alapítvány feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt a Budapesti Rendőr-főkapitányságon ismeretlen tettes ellen. Az

Alapítvány március 16-án tette közzé »*Leváltották a főrabbi emlékét meggyalázó jobbkost*« című cikkét, amelyet Facebook profilján is közzé tett. A cikkhez T. M. felhasználói profillal rendelkező személy a következő hozzászólásokat írta március 17-én a cikk Facebook megosztása alá: »*Hol van az a Duna-parti holokamu emlékmű? húsz éve keresem,de nem találok...egyébként el nem tudom képzelni,hogy a zsidók csákányoztak volna akkor a Dunán..merthogy igencsak be volt fagyva... kipp-kopp? Karinthy röhög a sírjában...merthogy őtalálta ki a történetet...*» (szöveghü idézet) és »*Nincsenek magyar zsidók...vagy zsidók vannak,vagy magyarok...nekem semmi közöm a humbug kitalált holokamujukhoz..milyen nép az, amely a saját halottaiból él, 60 éve? és a holokamujuk után palesztin gyerekeket ölnek?*» (szöveghü idézet)

Április 9-i határozatával a Budapesti Rendőr-főkapitányság hatáskör és illetékesség hiánya miatt áthelyezte az ügyet a Budapest V. Kerületi Rendőrkapitányságra. Az indoklásban kifejtették, hogy a hozzászólások ezen részei valósítják meg a fentebb megnevezett tényállást: »*nekem semmi közöm a humbug kitalált holokamujukhoz...*» és »*Hol van az a Duna-parti holokamu emlékmű? Karinthy röhög a sírjában...merthogy ő találta ki a történetet*». A „*humbug*” szó jelentése szélhámosság, ámítás, csalás, melynek használatát a „*kitalált*” jelző is erősíti, és így a népirtás tényét hazugságként állítja be. Ezen kívül a „*holokamu*” szó „*kamu*” része a népirtás jelentőségét illetve valós megtörténtét kétségbe vonó szótag.

D. M. ügyében a nyomozást felfüggesztették

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

2014. október 27-én az Alapítvány feljelentést tett nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános

tagadása miatt ismeretlen tettes ellen. D. M. nevű felhasználó 2014. október 7-én két képet osztott meg a Facebook idővonalán. Az egyikben egy kétségbeesett diáklány görnyed a könyvei fölé, alá pedig a következő mondatot helyezték: „*Jól kifogott rajtam ez a holokausz: A fele képtelenség, a másik fele hazugság!*”. A másik képen pedig a profil szerkesztőjének profilképére mutató nyíl társaságában a következő felirat látható: „*Ez a felhasználó utálja a zsidókat és nem hisz a holokausz legendában!*”¹²

2015. április 14-i határozatával a Budapesti V. kerületi Rendőrkapitányság a nyomozást felfüggesztette, mivel az elkövető kiléte a nyomozásban nem volt megállapítható. Az indoklás szerint az ismeretlen elkövető cselekménye, a két megosztása, a nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása büntett megállapítására alkalmas. Azonban a nyomozás során olyan személyi vagy tárgyi bizonyítékot felkutatni, melyek alapján az elkövető kiléte megállapítást nyerne, nem volt lehetséges.

A TEV feljelentést tett önkényuralmi jelkép használata miatt

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Az Alapítvány április 21-én feljelentést tett a Budapesti V. Kerületi Rendőrkapitányságon önkényuralmi jelkép használata¹³ miatt ismeretlen tettes ellen.

Egy budapesti V. kerületi régiségboltban számos, a Büntető Törvénykönyv által nevesített,

önkényuralmi jelkép fogalmát kimerítő tárgyat kínáltak eladásra, melynek zömét külön vitrinbe tárolták a potenciális vevők számára jól látható helyen. A feljelentéshez csatolt képeken látható volt többek között: horogkeresztes pecsétgyűrű, SS-jelvényes pecsétgyűrű, vörös csillagos kitűzők sarló-kalapáccsal, horogkeresztes öngyújtók, horogkeresztes kitűzők, vaskeresztek, érdemérmék, SS-jelvény. A bolt a főváros egyik leglátogatottabb területén található, a Váci utca közelében. A hely frekvenciájából is adódik, hogy mind a nemzetiszocialista, mind a kommunista rendszer áldozatai nagy számban betérhettek az üzletbe. A felsorolt tárgyakkal kapcsolatban fontos elmondani, hogy azok vagy eredeti, a totalitárius rendszerek alatt keletkezett relikviák, vagy azok megtévesztésre alkalmas utánzatai. Így a szimbólumok pusztá jelentéséhez, a múltban, ezen rendszerek által elkövetett népiirtások és más emberiség elleni bűncselekmények ténye, emléke közvetlen módon tapad. Mindezek alapján a cselekmény az önkényuralmi rendszerek áldozatainak emberi méltóságát vagy kegyeleti jogát sértő módon valósul meg.

A bűncselekmény terjesztés útján valósul meg. A Büntető Törvénykönyv kommentárja alapján a terjesztés alatt olyan nyilvános közlést kell érteni, ami a tiltott jelképeket megtestesítő jelvényeknek vagy azok hordozóinak árusítását, szétküldését, kézbesítését, kölcsönzését, szétosztását, nyilvánosság előtti bemutatását jelenti. A Büntetőeljárásról szóló törvény értelmében a bíróság, az ügyész, illetőleg a nyomozó hatóság elrendeli annak a dolognak, illetőleg számítástechnikai rendszernek, vagy ilyen rendszer útján rögzített adatokat tartalmazó

12 D. M. és K. I. I. ellen indított eljárások egymástól függetlenek. A két ügy annyiban hasonlít, hogy mindkét Facebook profillal rendelkező személy megosztotta Facebook idővonalán mindkét montázst.

13 A Btk. 335. paragrafusa alapján, aki horogkeresztet, SS-jelvényt, nyilaskerestet, sarló-kalapácsot, ötágú vörös csillagot vagy ezeket ábrázoló jelképet a köznyugalom megzavarására alkalmas – különösen az önkényuralmi rendszerek áldozatainak emberi méltóságát vagy kegyeleti jogát sértő – módon (a) terjeszt, (b) nagy nyilvánosság előtt használ, vagy (c) közszemlére tesz, ha súlyosabb bűncselekmény nem valósul meg, vétség miatt elzárással büntetendő.

adathordozónak a lefoglalását, amely a törvény értelmében elkobozható. A Büntetőtörvénykönyv alapján pedig el kell kobozni azt a dolgot, amelyre a bűncselekményt elkövették, vagy amelyet a bűncselekmény befejezését követően e dolog elszállítása céljából használtak. Mindezek alapján az Alapítvány kérte az elkövetési tárgyak lefoglalását.

Sz. Z. ellen vádiratot nyújtottak be

Vác, Pest megye

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

Az Alapítvány 2013. szeptember 30-án tett feljelentést nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt. Sz. Z. Facebook profilján megosztott egy Köves Slomót ábrázoló képet, amelyen a „Zsidó terrorista aki Magyarországon él, és veszélyt jelent az egész magyar nemzetre!” felirat volt látható, valamint a képhez a „Holokauszt nem volt, de nagy igény van rá!” hozzászólást fűzte.

A Váci Járási Ügyészség 2015. április 21-én értesítette az Alapítványt, hogy Sz. Z. ellen vádiratot nyújtottak be a Váci Járásbírósághoz.

Közúti veszélyeztetés ügyében a nyomozást megszüntették

Budapest

Forrás: Tett és Védelem Alapítvány

2014. szeptember 4-én az Alapítvány magánszemély nevében feljelentés tett a BRFK II. kerületi Rendőrkapitányságon közúti veszélyeztetés és közösség tagja elleni erőszak miatt ismeretlen tettes ellen. 2014. szeptember 2-án reggel B. D. gyermekét kísérte iskolába a II. kerületben. 7.50 perckor a sértett a közúti közlekedés szabályainak betartásával haladt át gyermekével a felfestett gyalogátkelőhelyen. Amikor a gyalogátkelőhely közepén tartottak, a zebra előtt várakozó

személygépjármű sofőrje hirtelen gázt adott. A hang hatására a sértett ösztönösen megrántotta a fiát, akit ennek köszönhetően nem ütött el az autó, viszont az ő könyökét a továbbhaladó gépjármű oldala érintette. Ezt követően a hivatkozott gépjármű sofőrje megállította autóját, kiszállt, utánuk futott, és a sértettet hátulról meglökte. A sértett szólt a fiának, hogy szaladjon be az iskolába. Ezután az elkövető leverte a kalapját, megtaposta, őt pedig megrázta, miközben azt üvöltözte, hogy „egy magadfajta, hogyan mer az autómhoz érni”. Mivel a helyszínen lévők a segítségére siettek, az elkövető felhagyott a bántalmazással, visszaszállt az autóba és elhajtott. A sértett vallási hovatartozását öltözködése, megjelenése tükrözi, így például a szakálla és az általa hordott kalap is. Ezen kívül a szélsőjobboldali szlengben a magunkfajta-magukfajta felosztás, kifejezéspár köztudottan a nem zsidó és zsidó emberek megkülönböztetésére szolgál. A magukfajta a szóhasználatukban a zsidók, a zsidóság megjelölésére szolgál. A szóhasználat a párosult meglökéssel és megrángatással pedig megvalósítja a közösség tagja elleni erőszakot.

Április 23-i határozatával a Budapesti Rendőr-főkapitányság a nyomozást megszüntette. Indoklásában közölte, hogy a Büntetőtörvénykönyv alapján közúti veszélyeztetés miatt indítottak büntetőeljárást. A fentiek alapján garázdaság vétség elkövetésének megalapozott gyanúja miatt nyomozást rendelt el a Budapest II. kerületi Rendőrkapitányság. Az eljárás során a gyalogos-átkelőhelyen áthaladó személyt és a személygépjármű vezetőjét is meghallgatták. Tanúvallomásuk során egymásnak teljesen ellentmondó történéseket fejtettek ki. A gyalogos a fentebb ismertetett történetet mondta el, míg a gépjármű vezető szerint a nagy dugó, a gyalogos bizonytalan közlekedése, valamint a nonverbális kommunikáció sikertelensége miatt történt, hogy ő

az átkelőhelyen állt meg, és aminek következtében a gyalogos ütötte meg a gépjárművet mérgében. A vezető ezt a visszapillantó tükörben látta, a gépjárművek torlódása miatt volt ideje kiszállni a kocsiból, és számon akarta kérni a gyalogost. A gyalogos többször nem reagált a vezető kérdésére, majd – a vezető megítélése szerint – támadólag lépett fel vele szembe, amitől ő megijedt és ösztönösen a feje elé tartotta a kezét, amellyel véletlenül lelökte a gyalogos kalapját a földre. Érezte, hogy ezt a konfliktus minél hamarabb be kell fejeznie, felvette a földről a kalapot, egy mellettük lévő oszlopra helyezte, majd távozott a helyszínről.

A feleket szembesítették, a felek közötti ellentmondások feloldása nem sikerült. Az ügyben

kívülálló nem volt, térfigyelő kamera felvétel nem állt rendelkezésre. A fentiek alapján nem lehet minden kétséget kizáró módon megállapítani a vezető szándékos közúti közlekedési szabályszegő magatartásával összefüggésben más testi épsége közvetlen veszélybe került, és hogy erre szándéka kiterjedt-e. A vezető kérte a hatóságot, hogy a gyalogost rongálás elkövetésért vonják felelősségre, de rongálást csak szándékos magatartással lehet elkövetni, de ezt a gyalogos vallomása nem támasztja alá. Miután nincs olyan, még el nem követett nyomozási cselekmény, amelytől a tényállás teljes tisztázása várható, ezért a nyomozást megszüntették.

A HÓNAP KRÓNIKÁJA

Az alábbi táblázatban a jelentésben található összes esetet, eseményt kronologikus sorrendben mutatjuk be. A Kategória rubrika megmutatja, hogy az adott eseményről a jelentés melyik részében számoltunk be bővebben.

Sorszám	Dátum	Esemény	Kategória
1	április 1.	A Jobbik Nagyszénási alapszervezetének ügyében a nyomozást újfent felfüggesztették	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
2	április 2.	Három fiatal gyanúsítanak a gyöngyösi temető-rongálással	Hivatalos és civil reakciók
3	április 3.	K. I. I. ügyében az Alapítvány panasszal élt	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
4	április 5.	Festékszóróval megrongálták a 70 év unokái kiállítását	További antiszemita gyűlölet-cselekmény
5	április 6.	A 70 év unokái fotókiállítás megrongálásával kapcsolatos reakciók	Hivatalos és civil reakciók
6	április 7.	Az IHRA közgyűléseit Magyarországon tartják	A magyarországi antiszemitizmusról
7	április 8.	A B. J. ügyében tett panaszt elutasították	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
8	április 9.	Kulcsár Gergely ellen eljárás indult	Hivatalos és civil reakciók
9	április 9.	Nemzetiszocialista rendszer bűneinek nyilvános tagadása miatt tett feljelentést áthelyezték	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
10	április 10.	Csömöri holokauszt-emléktáblákat rongáltak meg	Antiszemita gyűlölet-cselekmény: rongálás
11	április 10., 16.	Egy szegedi nő ellen eljárás indult holokauszttagadásért	Hivatalos és civil reakciók
12	április 12.	Ronald S. Lauder: az antiszemitizmus árt Magyarországot imázsának	A magyarországi antiszemitizmusról
13	április 12., 16.	Holokauszt-emléknap megemlékezések	Egyéb hírek
14	április 14.	D. M. ügyében a nyomozást felfüggesztették	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
15	április 15.	Tiltakozás a megrongált holokauszt emléktáblák miatt	Hivatalos és civil reakciók
16	április 15.	Nőtt az antiszemita támadások száma a világban	A magyarországi antiszemitizmusról
17	április 16.	A holokauszt érzékeny téma	Antiszemita gyűlölet-cselekmény: gyűlöletbeszéd
18	április 18.	Önkényuralmi jelképes tárgyakat árultak egy régiségboltban	Antiszemita gyűlölet-cselekmény: gyűlöletbeszéd
19	április 19., 26.	Megemlékezések egykori koncentrációs táborok emlékhelyein	A magyarországi antiszemitizmusról
20	április 21.	A TEV feljelentést tett önkényuralmi jelkép használata miatt	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
21	április 21.	Sz. Z. ellen vádiratot nyújtottak be	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei

<i>Sorszám</i>	<i>Dátum</i>	<i>Esemény</i>	<i>Kategória</i>
22	április 22.	Három embert kitiltottak az MLSZ rendezvényeiről	Hivatalos és civil reakciók
23	április 23.	Novák Előd a megemlékezés mementóit szemétnek titulálta	Antiszemita gyűlölet-cselekmény: gyűlöletbeszéd
24	április 23.	Közúti veszélyeztetés ügyében a nyomozást megszüntették	A Tett és Védelem Alapítvány hivatalos ügyei
25	április 29.	Sorsok Háza	Közösségi hírek, reakciók

KAPCSOLAT ÉS TÁMOGATÁS

A Tett és Védelem Alapítvány zsidó szervezetek civil kezdeményezése, amely a zsidó tradíciókat követve kész határozott lépéseket tenni az egyre inkább elharapódzó antiszemita jelenségek visszaszorításáért.

Amennyiben bárkit vélt vagy valós zsidósága miatt bántalmazás vagy antiszemita inzultus érte, ne hallgasson, jelezze felénk, hogy az arra kijelölt csatornákon továbbítsuk az intézkedésre rendelt szervekhez!

Bejelentéseket az alábbi lehetőségek bármelyikén fogad az Alapítvány:

FORRÓDRÓT
(+36 1) 51 00 000

Tett és Védelem Alapítvány honlapján:
www.tev.hu/forrodrot
és facebook oldalán:
[www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-
alapitvany](http://www.facebook.com/tev-tett-es-vedelem-alapitvany)

A Tett és Védelem Alapítvány munkája csak akkor lehet sikeres, ha sokan osztoznak azon elkötelezettségünkben, hogy megteremtjük a sérelmet elszenvedettek számára a tisztességes eljáráshoz való jogot, ezért arra kérjük, egyéni felajánlásával segítse az Alapítvány munkáját!

Adományát az alábbi bankszámlaszámon juttathatja el az Alapítványhoz:

13597539-12302010-00057157

A Tett és Védelem Alapítvány elérhetőségei:

Cím: 1052 Budapest, Semmelweis utca 19.

Tel: +36 1 267 57 54

+36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu

FELHASZNÁLT IRODALOM

2012. évi C. törvény a Büntető Törvénykönyvről.
http://net.jogtar.hu/jr/gen/hjegy_doc.cgi?docid=A1200100.TV (utolsó letöltés: 2013.07.10.)
- Anti Defamation League (ADL). 2012. 2011 *Audit of Anti-Semitic Incidents.*
- CEJI, 2012. *Tegyük láthatóvá a gyűlölet-bűncselekményeket! Nézzünk szembe a tényekkel! Útmutató a gyűlölet-bűncselekmények és előítélet motiválta incidensek monitorozásához.* Facing Facts! projekt.
- Chakrabarti, Neil és Garland, Jon. 2009. *Hate Crime. Impact, Causes and Responses.* London: SagePublications.
- Community Security Trust (CST). 2013. *Antisemitic Incidents Report 2012.*
- Levin, Jack és McDevitt, Jack. 1999. Hatecrimes. In *Encyclopedia of Violence, Peace and Conflict.* szerkesztette Lester Kurtz, 89–102. San Diego: Academic Press.
- OSCE/ODIHR. 2009a. *Hate Crime Laws. A Practical Guide.* Varsó: OSCE/ODIHR.
- OSCE/ODIHR. 2009b. *Preventing and responding to hate crimes. A resource guide for NGOs in the OSCE region.* Varsó: OSCE/ODIHR.
- Perry, Barbara. 2001. *In the Name of Hate. Understanding Hate Crimes.* New York: Routledge.
- Társaság a Szabadságjogokért (TASZ). 2012. *Gyűlöletbűncselekmények áldozatainak. Tájékoztató Kiadvány.* Budapest: TASZ.

Impresszum

- Kiadó:** Brüsszel Intézet Nonprofit Kft.
Szalai Kálmán *ügyvezető igazgató*
- Szerző:** Dr. Barna Ildikó *szociológus, habilitált egyetemi docens, tanszékvezető*
ELTE TáTK Társadalomkutatások Módszertana Tanszék
- Szerkesztők:** Dr. Bodó Kristóf *ügyvéd,*
a Tett és Védelem Alapítvány és Brüsszel Intézet jogi képviselője
Dr. Fekete István László *ügyvéd, a Brüsszel Intézet jogi képviselője*
Majoros Kata, *kommunikációs tanácsadó*
Minkó Melinda *kutató,*
a Brüsszel Intézet Kutatási és Incidenskövető Csoportjának vezetője
Dr. Szegő Krisztina *jogász*
Czintos Emese *szakfordító*
- Támogatás:** Bodnár Dániel *filozófus,*
Tett és Védelem Alapítvány Kuratórium Elnöke
Andrew Srulewitch *igazgató, ADL*

A kiadó köszönetét fejezi ki Dr. Kovács András szociológusnak, a CEU professzorának a biztatásért és segítő tanácsokért.

A kiadó köszöni az áldozatvállalást azon önkénteseknek, akik szakértő irányítás mellett hónapok óta szünet nélküli munkával segítették a jelentés létrejöttét.

A jelentés egészének és bármely részletének felhasználása kizárólag a kiadó írásos beleegyező nyilatkozatának birtokában engedélyezett a forrás pontos megjelölésével.

2015 Budapest

Tett és Védelem Alapítvány

1052 Budapest. Semmelweis utca 19.

+36 1 267 57 54, +36 30 207 5130

<http://www.tev.hu>

info@tev.hu